

INICIACE

Kořánovy vzpomínky na Eugena Jindru

Na základní škole nepatřil Jaroslav Kořán k nejvzornějším žákům. Občas domů přinesl i dvojku z chování. Byl lotr, maminka na něj nestačila, a proto mu často z bezradnosti nějakou vrazila. Vyrážel s kluky na loupežné výpravy a rád se účastnil urputných válek konkurenčních part. Ta jeho našla patrona v jistém Jardovi Boučkovi, který trénoval box, druhá strana měla zas nějakého Honzu Čapka, jenž se později stal známou figurou trampského hnutí. S jejich podporou se konaly velké bitvy mezi kluky z horního a dolního Smíchova. K horní, tedy nepřátelské partě patřil mimo jiné, sice ne bydlištěm, ale jako kamarád z učiliště, i budoucí mnohonásobný Zlatý slavík Karel Gott, tehdy učeň z ČKD. Z oné doby pochází i známý dvojsmysl, jímž Jaroslav mnohem později v překladu Vonnegutovy *Snídaně šampionů* obohatil erotickou metaforiku své mateřštiny. Když někdo z party spatřil na ulici pěknou dívku, upozornil na ni kumpány triumfálním zvoláním: Bobr!

Sport Jaroslav moc nepěstoval, ale s boxem to chtěl taky zkusit. První lekce jej dost znechutila. Zdálo se mu krajně nespravedlivé, že se mu nikdo pořádně nevěnoval, jen na něj pustili nějakého mnohem staršího mládence, který jej příšerně zmlátil. Utrpěl tím jeho smysl pro spravedlnost. Co mně má nějaký hejhula mlátit? To mám zase já ze vzteku zmlátit někoho mladšího a menšího, abychom si takhle předávali štafetu? Boxu dal raději rychle vale. Víc jej oslovil rock'n roll, který začínal pronikat do Prahy ze západu. Tancovat se chodilo do kavárny Vltava, do Slovanského domu či na Střelecký ostrov. Na sále vždycky někdo zvolal A jedem! A začalo se trsat. Pořadatelé okamžitě vtrhli na parket, aby mládeži zabránili v zakázaných výstřednostech, a vypukla mela, kterou si výrostci skvěle užívali. Vrcholila éra Vyšehradských jezdců. Nosili se boty maďary, šité na míru speciálním obuvníkem, a proto také dost drahé. Jaroslav na ně dlouho neměl, ale nakonec si je také pořídil. Před maminkou je ovšem musel schovávat. Když mu na ně přišla, neobešlo se to bez facek.

Úplně nový svět se Jaroslavovi pootevřel někdy ve čtrnácti letech, když se do sousedního bytu ve smíchovském činžáku přistěhoval asi o šest let starší syn majitelky domu. Eugen Jindra – v Praze dosti známá postava francouzského typu i šarmu, majitel nepřehlédnutelného zimmíku s knoflíky jako talíře – tehdy teprve studoval architekturu a své poznatky rád předával dál. Jaroslav u něj viděl první moderní obrazy, půjčoval si od něj první důležité knihy a poprvé se u něj setkal s řadou lidí, kteří se později výrazně prosadili na kulturní scéně. U Jindry, který měl vlastní byt, i když jeho matka bydlela ve stejném domě, se scházela pestrá společnost studentů, začínajících umělců i pohledných dívek. Když Jaroslav jednou zaslechl s chodby zvláštní rozruch, otevřel dveře a spatřil, jak po schodech až k nim do pátého patra stoupají dva atleti mládenci po rukou. Byli to bratři Saudkové, z nichž jeden později proslul jako kreslíř komiksů a druhý jako fotograf.

Už v dětství Jaroslav hodně četl. Když zvládl všechny svazky v knihovně pro děti, začal chodit vypomáhat do knihovny pro dospělé, aby se dostal k dalším knížkám. Díky Jindrovi získal už někdy v šestnácti letech slušný přehled o všem podstatném z moderního umění. Dokonce je začal sám sbírat. Shromáždil slušnou kolekci originálních knižních obálek Josefa Čapka, které se tehdy daly sehnat za pár korun po antikvariátech. Sběratelský zájem jej posléze dovedl k nejvýznamnějšímu znalci čapkovských knižních grafik Vladimíru Thielemu, původně básníkovi, později všestrannému publicistovi a editorovi nevšedních knih. A ten jej přiměl k prvním literárním překladům z angličtiny.

(Z chystané knihy Viktora Šlajchrtů o Jaroslavě Kořánovi)